

Pelastustoimen virkapuvun asukokonaisuudet ja niiden käyttö

1. Asemavaatetus

Asemavaatetus on operatiivisen ja teknisen henkilöstön pääasiallinen asukokonaisuus. Asemavaatetusta käytetään asemapalveluksessa sekä paloaseman ulkopuolisessa palveluksessa ja koulutuksessa, ellei tehtävä muuta edellytä. Asemavaatetuksessa tulee käyttää henkilön virka-asematunnusta, vakanssitunnusta ja nimilaattaa.

Asemavaatetukseen kuuluva asukokonaisuus (osa lainattavissa eli ei luovuteta henk. kohtaisiksi):

- pikeepaita
- poolopaita
- T-paita
- neule (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- välitakki (fleece)
- softshell -takki
- ulkotakki (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- ulkotakin irtotikkivuori (talvikäyttö)
- reisitaskuhousut
- shortsit
- ulkohousut (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa);
- lippalakki
- pipo (kesä- ja talvimalli, feenix-lintu)
- turkislakki (yhteiskäytössä toimisto-, vierailu- ja juhlavaatetuksen kanssa)
- turvakengät (varreton)
- varsikengät
- nauhakengät (toimistotehtävissä)
- pakkastakki (yhteiskäytössä)
- pakkashousut (yhteiskäytössä)

Asemavaatetuksessa käytetään yläosissa brodeerattuja nimilaattoja sekä virka-asematunnusta oikeassa hihassa.

Operatiivinen henkilöstö käyttää lisäksi vakanssitunnusta vasemmassa hihassa ja lahkeessa.

Shortseja voi käyttää lämpimänä vuoden aikana asianmukaisten kenkien kanssa.

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

Välivaatetus:

Välivaatetusta käytetään sammutusasun alla operatiivisessa toiminnassa asema- palveluohjeen mukaisesti.

Väliasuun kuuluvia asusteita ovat:

- väliasun yläosa
- väliasun alaosa
- saapassukat
- puuvillakäsineet
- suojahuppu ("mikkihiiri")

2. Toimistovaatetus

Toimistovaatetus on päällystön ja hallinnon henkilöstön ensisijainen työasu. Toimistovaatetusta käytetään toimistotyössä ja koulutuksessa sekä paloaseman ulkopuolisessa palveluksessa, ellei tehtävä muuta edellytä.

Toimistovaatetukseen pukeudutaan yleensä tilaisuuksissa, joissa siviilipukuiset käyttävät arkipukua. Toimistopaitana käytetään pääsääntöisesti savunsinistä toimistopaitaa. Pelastuslaitoksen henkilöstö voi tehtävän tai tilaisuuden niin edellyttäessä käyttää toimistoasun kanssa valkoista virkapaitaa.

Joukkona esiintyessä pelastustoimen henkilöstö käyttää samanväristä paitaa. Toimistopaidan kanssa käytetään aina solmiota tai solmukeliinaa. Kesäaikana voi paitaa käyttää ilman solmiota tai solmuketta.

Toimisto- ja asemavaatetuksien yhteiskäyttöinen neule on toimistovaatetuksen yhteydessä tarkoitettu käytettäväksi vain omalla työpaikalla, asemavaatetuksessa neuletta voi käyttää muuallakin.

Toimistovaatetukseen kuuluvia asusteita ovat:

- toimistopaita (savunsininen), lyhyt- ja pitkähihainen
- virkapaita (valkoinen), lyhyt- ja pitkähihainen (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- neule (yhteiskäytössä asemavaatetuksen kanssa)
- virkahousut (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- virkahame (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- äitiyshousut (resoriyläosalla)
- ulkohousut (yhteiskäytössä asemavaatetuksen kanssa)
- toimistopusero

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

- ulkotakki (yhteiskäytössä asemavaatetuksen kanssa)
- lyhyt päällystakki (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- kenttälakki (kesä- ja talvimalli)
- turkislakki (yhteiskäytössä asema-, vierailu- ja juhlavaatetuksen kanssa)
- solmio (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- solmukeliina, naisten malli (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)

Toimistovaatetuksen täydentävä vaatetus

- mustat nauhakengät
- mustat avokkaat (virkahameen kanssa, erillishankittavat)
- mustat varsikengät
- mustat turvakengät olosuhteiden mukaan
- mustat käsineet
- musta vyö

3. Vierailuvaatetus

Vierailuvaatetusta käytetään pelastustoimen tavanomaisissa juhlissa, edustustilaisuuksissa, vierailuilla, hautajaisissa ja muistotilaisuuksissa. Vierailuvaatetusta käytetään vain silloin, kun se on virantoimituksen ja tilaisuuden arvon vuoksi tarkoituksenmukaista.

Vierailuvaatetuksen virkatakan etuosassa vasemmalla puolella voidaan käyttää kunniamerkkinauhaa. Takissa voidaan lisäksi käyttää pelastusalan tutkintomerkkejä. Tunnusten käytöstä on tarkemmat ohjeet liitteessä 3.

Vierailuvaatetuksessa voidaan sään tai olosuhteiden niin vaatiessa käyttää varsikenkiä tai talvisaappaita. Sisällä ulkojalkineet vaihdetaan vierailuvaatetukseen varsinaisesti kuuluviin jalkineisiin.

Vierailuvaatetus lainataan käyttäjälleen tarvittaessa varushuollosta ja palautetaan sinne heti käytön jälkeen. Henkilökohtainen vierailuvaatetus luovutetaan pelastustoimen johdolle.

Virkapuvun vierailuvaatetukseen kuuluvia asusteita ovat:

- virkapaita (valkoinen), lyhyt- ja pitkähihainen (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- virkahousut (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- virkahame (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- virkatakki (yhteiskäytössä juhlavaatetuksen kanssa)
- lyhyt päällystakki (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- virkalakki (yhteiskäytössä juhlavaatetuksen kanssa)
- turkislakki (yhteiskäytössä asema-, toimisto- ja juhlavaatetuksen kanssa)

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

- solmio (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)
- solmukeliina, naisten malli (yhteiskäytössä toimistovaatetuksen kanssa)

Vierailuvaatetuksen täydentävä vaatetus ja asusteet

- mustat nauhakengät
- mustat avokkaat (virkahameen kanssa)
- musta nahkavyö
- mustat käsineet

4. Juhlavaatetus

Juhlavaatetusta käytetään ainoastaan suurissa juhlissa. Pelastustoimen henkilöstö käyttää juhlavaatetusta silloin, kun kutsussa lukee juhlapuku (frakki) tai iltapuku (smokki). Pelastustoimen juhlavaatetukseen kuuluu kaksi asukokonaisuutta, pieni juhlapuku, joka vastaa smokkia ja juhlapuku, joka vastaa frakkia.

Pelastustoimen henkilöstö voi omissa häissään pukeutua pelastustoimen juhlapukuun. Pelastustoimen henkilöstöön kuuluvat hääparin lähimmät avustajat ja sukulaiset voivat myös käyttää pelastustoimen juhlapukua. Hääpukuna käytettävään juhlapukuun ei kiinnitetä kukkalaitetta tms. virkapukuun kuulumatonta koristetta.

Kunniamerkkeinä käytetään suuria kunniamerkkejä, ellei tilaisuuden kutsussa nimenomaisesti mainita toivomuksena kunniamerkkinauhoja.

Juhlavaatetus lainataan käyttäjälleen tarvittaessa varushuollosta ja palautetaan sinne heti käytön jälkeen.

Pieni juhlapuku

- juhlapaita
- juhlahousut
- juhlahame
- virkatakki
- pitkä päällystakki
- virkalakki (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- turkislakki (yhteiskäytössä asema-, toimisto- ja vierailuvaatetuksen kanssa)
- juhlasolmukeliina, punainen
- valkoiset käsineet
- valkoinen kaulaliina

Juhlapuku

- juhlapaita
- juhlahousut

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

- juhlahame
- virkatakki
- juhnavyö
- pitkä päällystakki
- virkalakki (yhteiskäytössä vierailuvaatetuksen kanssa)
- turkislakki (yhteiskäytössä asema-, toimisto- ja vierailuvaatetuksen kanssa)
- juhlasolmukeliina
- juhlasolmio
- valkoiset käsineet
- valkoinen kaulaliina

Juhlavaatetuksen täydentävä vaatetus ja asusteet

- mustat juhkakengät (nauhakengät)
- mustat juhla-avokkaat
- musta vyö

5. Tarkentavia ohjeita virkapuvun käyttöön

5.1. Virkapuvun lainaaminen varushuollosta

Pelastuslaitoksen palveluksessa olevalle henkilölle voidaan lainata tarvittaessa virkapukua (toimisto-, vierailu- tai juhlavaatetus) yksittäiseen tilaisuuteen, mikäli henkilöllä ei ole käytössään kyseisen tilaisuuden luonteeseen sopivaa virka-asua (kohdat 2–4).

Sopimuspalokuntalaisille voidaan lainata virkapuku palokuntahautajaisiin, maksimissaan 6 pukua per hautajaiset.

Pelastuslaitoksen palveluksesta eläköityneelle henkilölle voidaan lainata virkapukua tarvittaessa pelastustoimeen liittyviin tilaisuuksiin.

Lainatarpeesta tulee olla hyvissä ajoin ennen tilaisuutta (vähintään 2 vkoa), yhteydessä varushuoltoon. Asu tulee palauttaa tilaisuuden jälkeen välittömästi ilman aiheutonta viivytystä.

Pelastuslaitoksella on oikeus periä kohtuullinen korvaus, mikäli virka-asu vahingoittuu tai likaantuu poikkeuksellisesti lainauksen aikana.

5.2. Tulikukkojen varusteet

Pelastuslaitos luovuttaa Tulikukot -kuoron esiintymisasuksi seuraavat pelastustoimen virkapukuun kuuluvat asusteet ilman virka-asematunnuksia:

- toimistoasun takki
- toimistoasun siniharmaa paita (*ei valkoisia*)
- toimistoasun housut
- solmio

Esiinnyttäessä pelastustoimen asussa, tulee noudattaa soveltuvin osin yleisiä virkapuvun käyttöä koskevia ohjeita.

5.3. Virkapuvun poistaminen käytöstä

Pelastustoimen virkapukuasetuksen mukaan pelastustoimen virkapuku, palokuntapuku ja opiskelijapuku on hävitettävä asianmukaisella tavalla, kun se poistetaan käytöstä. Virkapuvut on hävitettävä siten, etteivät ne päädy asiattomaan käyttöön. Virkapukua tai sen osia ei siirretä loppuun kuluneina muuhun vaatetuskäyttöön, vaan ne hävitetään asianmukaisesti.

Pelastustoimen viranomaistunnuksen ja virka-asematunnusten joutuminen asiattomaan käyttöön tulee estää. Tunnukset tulee irrottaa hävitettävistä vaatteista ja hävittää ne siten, ettei niitä voi enää uudelleen käyttää.

Kaikki käytöstä poistettavat virka-asut tulee toimittaa varushuoltoon, jossa huolehditaan vaatteiden asianmukaisesta hävityksestä.

5.4. Asukokonaisuuksien kesken yhteiskäyttöiset asusteet (pelastustoimen virkapukuohje, liite 1)

Varuste	Asemavaatetus	Toimistovaatetus	Vierailuvaatetus	Juhlavaatetus
Neule	kyllä	kyllä	ei	ei
Virkapaita	ei	kyllä	kyllä	ei
Virkatakki	ei	ei	kyllä	kyllä
Solmio/solmukeliina	ei	kyllä	kyllä	ei
Ulkotakki/ulkohousut	kyllä	kyllä	ei	ei
Venelakki, baretti	kyllä	kyllä	ei	ei
Turkislakki	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

5.5. Virkapukujen ja siviilipukujen vastaavuus (pelastustoimen virkapukuohje, liite 2)

Virkapuku	Siviilivaatetus
Toimistovaatetus	Arkipuku
Vierailuvaatetus	Tummapuku
Paraatipuku	Tummapuku, suuret kunniamerkit
Pieni juhlapuku	Smokki
Juhlapuku	Frakki

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

5.6. Pelastustoimen virkapuvut – yhdistelmät ja vaihtoehdot (pelastustoimen virkapukuohje, liite 3)

	asemavaatetus	toimistovaatetus	vierailuvaatetus	pieni juhlapuku	juhlapuku
Päähine	- Lippalakki - Pipo - Turkislakki - Venelakki - Baretti	- Kenttälakki - Turkislakki - Venelakki - Baretti	- Virkalakki - Turkislakki	- Virkalakki - Turkislakki	- Virkalakki - Turkislakki
Pusero/ takki	- Välitakki - Neule	- Toimistopusero - Neule	Virkatakki (M/N)	Virkatakki (M/N)	Virkatakki (M/N)
Housut/ hame	Reisitasku- housut	- Virkahousut (M/N) - Virkahame (N)	- Virkahousut (M/N) - Virkahame (N)	- Juhlahousut (M) - Juhlahame (N)	- Juhlahousut (M) - Juhlahame (N)
Paita	- Pikee-paita - Poolopaita - T-paita	- Toimistopaita - Ph/Lh (M/N) - Virkapaita - Ph/Lh (M/N)	- Virkapaita, - Pitkähihainen (M/N)	Juhlapaita (M/N)	Juhlapaita (M/N)
Päällysvaate	- Ulkotakki - Ulkohousut	- Lyhyt Päällystakki (M/N) - Ulkotakki - Ulkohousut	Lyhyt Päällystakki (M/N)	Pitkä Päällystakki (M/N)	Pitkä Päällystakki (M/N)
Asusteet	- Musta vyö - Mustat nahkahansikkaat - Mustat sukat - Tummansininen kaulaliina	- Tummansininen Solmio (M) - Tummansininen Solmukeliina (N) - Musta Vyö - Mustat Nahkakäsineet - Mustat Sukat - Ihonväriset Sukkahousut (N) - Tummansininen Kaulaliina	- Tummansininen Solmio (M) - Tummansininen Solmukeliina (N) - Musta Vyö - Mustat Nahkakäsineet - Mustat Sukat - Ihonväriset Sukkahousut (N) - Tummansininen Kaulaliina	- Juhlasolmio (M) - Juhlasolmukeliina (N) - Musta Vyö - Mustat Nahkakäsineet - Mustat Sukat - Mustat Sukkahousut (N) - Valkea Kaulaliina	- Juhlasolmio (M) - Juhlasolmukeliina (N) - Juhlavyö - Musta Vyö - Valkeat Käsineet - Mustat Sukat - Mustat Sukkahousut (N) - Valkea Kaulaliina
Jalkineet	- Turvakengät - Varsikengät	- Nauhakengät - Avokkaat (N) - Talvisaapikkaat (N) - Varsikengät - Turvakengät	- Nauhakengät - Avokkaat (N)	- Juhlakengät (M) - Juhla-Avokkaat (N)	- Juhlakengät (M) - Juhla-Avokkaat (N)
Tunnukset/ merkit	- Virka-asematunnukset olkavarsilaatassa - Hihatunnus - Viranomais-tunnus - Nimilaatta (ommeltu) - Tutkinto- ja/tai erikoismerkki (ommeltu)	- Virka-asematunnukset olkapeletoissa - Hihatunnus - Viranomais-tunnus - Nimilaatta (muovi) - Tutkinto- ja/tai erikoismerkki (ommeltu)	- Virka-asematunnukset olkapeletoissa (lyhyessä päällystakissa hihalaatoissa) - Koulutusmerkit (metalliset) - Tutkinto- ja/tai erikoismerkki (metallinen) - Ansiomerkinauhat	- Virka-asematunnukset olkapeletoissa (päällystakissa hihalaatoissa) - Kunnia-/ansio-merkinauhat - Tutkinto- ja/tai erikoismerkki (metallinen)	- Virka-asematunnukset olkapeletoissa (päällystakissa hihalaatoissa) - Kunnia-/ansio-merkit - Tutkinto- ja/tai erikoismerkki (metallinen)

